

Вибір методу ідентифікації ризику має ґрунтуватися на складності завдань, що постають перед групою дослідників, а також ступені невизначеності, за якої здійснюється загальна оцінка ризиків.

За результатами ідентифікації ризику можливо отримати перелік небезпек, характерний для певної території, організації чи іншого об'єкту, задля наступного проведення аналізу та отримання якісних чи кількісних характеристик ризику.

У подальшому, за наявності характеристик ризику реалізації певних небезпек, можна визначати пріоритетні шляхи щодо зниження екологічного, соціального чи іншого впливу на громаду.

Література:

1. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику. – К.: Мінекономрозвитку України, 2015.

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ГАЗО- ТА НАФТОПРОВІДІВ

Мустіцов І. М., студент 6 курсу факультету Транспортних систем та технологій

Назаренко Д. В., студент 6 курсу факультету Транспортних систем та технологій

Малишева В. В., канд. техн. наук, доц. каф. Охорони праці та безпеки життєдіяльності

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Сьогодні нафтогазовий комплекс відіграє важливу роль у промисловості та економіці країни, а також виконує ряд важливих завдань, до яких, в тому числі, належать забезпечення мешканців та промислових об'єктів паливом та енергетичними ресурсами, отримання прибутків від експорту сировини в інші країни, окрім того, на базі нафтогазового комплексу функціонують багато інших галузей економіки, технічні та наукові галузі.

Проте, останнім часом нафтогазовий комплекс зтикається із значною кількістю проблем, серед яких можна перелічити наступні: недостатній розвиток трубопровідної мережі у країні, потреба у реконструюванні або перебудові заводів з переробки нафти, модернізації або заміні застарілого обладнання, що використовується для видобутку нафти та газу тощо. Зазначені проблеми призводять до зростання екологічного навантаження на довкілля, що потребує нагального впровадження заходів з підвищення рівня безпеки експлуатації газо- та нафтопроводів.

Законодавство України у сфері екологічної безпеки спрямоване на збереження водних, земельних ресурсів, чистоти навколишнього середовища, їх захисту, а також запобігання, зменшення та ліквідацію шкідливого впливу

діяльності промислових об'єктів та інших видів господарської діяльності на довкілля.

Охорона навколишнього середовища забезпечується дотриманням вимог екологічних стандартів, нормативів використання природних ресурсів та впровадженням заходів, спрямованих на попередження порушення екологічної системи навколишнього середовища. Окрім того, потрібно приділяти увагу процедурі проведення оцінки впливу діяльності нафтогазового комплексу на довкілля з метою своєчасного виявлення негативних змін, які у подальшому можуть призвести до техногенної катастрофи та адекватного реагування для відновлення їх нормального стану функціонування. Підприємства нафтогазового комплексу повинні проводити облік у галузі охорони навколишнього середовища, тобто фіксувати інформацію щодо видів та обсягів забруднюючих речовин, що потрапляють у довкілля, передавати отриману інформацію до органів, що ведуть державний облік у цій галузі для її подальшої обробки.

Пріоритет вимог екологічної безпеки при використанні земельних ресурсів є одним з головних принципів земельного законодавства та визначає необхідність здійснення контролю за використанням й охороною земель та дотриманням екологічного законодавства. Зазначено, що на межі земель трубопровідного транспорту, до яких відносяться ділянки, відведені під наземні і надземні трубопроводи та їх споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів, повинні бути встановлені охоронні зони з метою забезпечення їх безперебійного функціонування, раціонального використання земель, режиму ведення господарської та іншої діяльності, охорони довкілля та екологічної безпеки, а також безпечної життєдіяльності та захисту населення.

Також важливим є питання впливу нафтогазового комплексу, зокрема, експлуатації газо- та нафтопроводів на водні ресурси країни. З метою забезпечення досягнення екологічного нормативу якості водних ресурсів проводиться нормування кількості шкідливих речовин, що скидаються у водні об'єкти, а також здійснюється їх постійний контроль задля дотримання вимог законодавства України у сфері захисту водного господарства.

Запобігання екологічним катастрофам та дотримання нормативів чистоти атмосферного повітря є важливою складовою загальнодержавної діяльності із забезпечення високого рівня екологічної безпеки навколишнього середовища. Одним з найбільш ефективних заходів з покращення стану повітряного середовища є зменшення обсягів викидів шкідливих речовин, що утворюються в результаті діяльності підприємств нафтогазового комплексу. Це можливо лише за умови глобальної модернізації устаткування, що використовується для видобутку, обробки та транспортування сировини, що видобувається, забезпечення ефективної, забезпечення його безперебійної роботи, що є можливим завдяки здійсненню періодичних обстежень технічного стану, а також здійснення контролю за складом та обсягом шкідливих речовин, що викидаються у навколишнє середовище.

Література:

1. Про охорону навколишнього середовища : Закон України від 26.06.1991 р. № 1268-ХІІ. Дата оновлення: 12.10.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення: 10.11.2018).
2. Земельний Кодекс України від 20.12.2001 р. № № 2905-ІІІ. Дата оновлення: 04.11.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення 06.11.2018).
3. Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів : Закон України від 17.02.2011 р. № 3041-ВІ. Дата оновлення: 09.12.2015. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3041-17> (дата звернення 11.11.2018).

АНАЛІЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ В УКРАЇНІ

Нагірна П. О., студентка 4 курсу факультету транспортних систем
Крайнюк О. В., канд. техн. наук, доц. каф. метрології та безпеки життєдіяльності

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Природні і техногенні надзвичайні ситуації призводять до виникнення стихійних лих, аварій, катастроф з численними людськими жертвами, величезними матеріальними збитками. Протидія надзвичайних ситуацій різного характеру шляхом створення стійкої інфраструктури населених пунктів є першочерговим завданням всіх органів влади і актуальною проблемою сучасності.

Упродовж січня – вересня 2018 року в Україні зареєстровано 94 надзвичайні ситуації (НС): 28 техногенного характеру, 63 природного характеру, 3 соціального характеру. Внаслідок цих надзвичайних ситуацій загинули 121 особа (з них 27 дітей) та постраждало 552 особи (з них 213 дітей) [1].

Техногенні надзвичайні ситуації можуть виникати на основі подій техногенного характеру внаслідок конструктивних недоліків об'єкту (споруди, комплексу, системи, агрегату і т.д.), зношеності обладнання, низької кваліфікації персоналу, порушення техніки безпеки в ході експлуатації об'єкту та ін. НС техногенного характеру можуть протікати з забрудненням навколишнього середовища.

Основними причинами виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру в Україні були:

- недотримання правил пожежної безпеки та ігнорування вимог правил дорожнього руху;
- порушення санітарно-гігієнічних норм та низький рівень контролю за виконанням протиепізоотичних та протиепідемічних заходів;
- застарілість (зношеність) основних фондів та аварійний стан значної частини мереж комунального господарства;
- аномальні прояви атмосферних процесів тощо [1].